

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/PŘÍPRAVKU A FIRMY/PODNIKU

1.1 Identifikácia látky/prípravku

Chemický názov:

Obchodný názov:

SEPARÉN

CAS.: -

EINECS: -

Index: -

1.2 Použitie látky/prípravku

Odformovací prostriedok používaný v stavebníctve.

1.3 Identifikácia výrobcu

Slovnaft VÚRUP, a. s., Vlčie hrdlo, 824 12 Bratislava 23, Slovenská republika

IČO: 35 691 310

1.4 Núdzové telefónne čísla

Slovnaft VÚRUP, a. s., P.O.BOX 50, 820 03 Bratislava 23 podnikový dispečing,

 ☎ +421 (0)2 4055 4032, ☎ fax +421 (0)2 4055 4101 E-mail: drenka@vurup.sk

Toxikologické informačné centrum, (TIC) Klinika pracovného lekárstva a toxikológie.

Nemocnica s poliklinikou akademika Ladislava Dérera, Limbova 5, 833 05 Bratislava 37,

Slovenská republika

 ☎ +421 (0)2 5477 4166; ☎ +421 (0)2 5477 4605 (+fax); E-mail: tic@healthnet.sk;

 Internet: <http://www.healthnet.sk/tic/>

2. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O PRÍSADÁCH

Nebezpečné zložky:

Chemický názov	obsah %	EC	CAS	symbol	R – vety
MOL SN 500	0.5 - 5	309-877-7	101316-72-7	T	R 45
MOL SN 650	0.5 - 5	309-877-7	101316-72-7	T	R 45
n-alkány C14 – C18	< 4	300-200-0	93924-08-4	-	-
stearín-mast. kys. C16-C18	< 3	209-097-6	555-43-1	-	-
Parafín 54/56	< 4	265-144-0	64742-42-3	-	-

Pre kompletne znenie R viet pozri bod 16.

3. IDENTIFIKÁCIA RIZÍK

Tento výrobok nie je klasifikovaný ako nebezpečný, v súlade so zákonom NR SR č. 163/2001 Z.z..

3.1 Nepriaznivé fyzikálnochemické účinky

Separén je vodná emulzia a preto nie je možné stanoviť požiarnebezpečnostné charakteristiky.

3.2 Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí

Prípravok je škodlivý pri nadýchnutí, požití a pri kontakte s pokožkou, môže dráždiť oči a pokožku. Opakovaný kontakt s pokožkou môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.

3.3 Nebezpečenstvo pre životné prostredie

Na vodnej hladine môže vytvoriť súvislú vrstvu, ktorá zabraňuje prístupu kyslíka do vody a tým môže spôsobiť úhyn vodnej flóry a fauny.

3.4 Iné riziká

Neuvádzajú sa.

4. OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny

Pri nevoľnosti alebo pri pracovnom úraze treba privolať odbornú lekársku pomoc.

Ak je to možné treba lekárovi ukázať symboly nebezpečnosti a R a S vety. Treba informovať lekára o poskytnutej prvej pomoci. V žiadnom prípade nevyvolávať u postihnutého zvracanie. Ak postihnutý zvracia uložiť ho do polohy na stranu (poloha hlavy), aby nedošlo k uduseniu zvratkami.

4.2 Pri nadýchnutí

Postihnutého okamžite vyniesť na čerstvý vzduch a udržiavať v teple. Pri zástave dýchania poskytnúť postihnutému umelé dýchanie. Postihnutého uložiť do polohy na stranu (hlavou na stranu), aby sa zabránilo uduseniu zvratkami pri prípadnom zvracaní. Ihneď zabezpečiť odbornú lekársku pomoc.

4.3 Pri zasiahnutí pokožky

Postihnutému okamžite vyzliecť zasiahnutý odev. Zasiahnuté miesta umyť teplou vodou a toaletným mydlom a potom ošetriť reparačným krémom. Pri podráždení pokožky navštíviť lekára.

4.4 Pri zasiahnutí očí

Minimálne 15 minút vymývať postihnuté oko prúdom čistej vody. Vyhľadať lekársku pomoc.

4.5 Pri požití

Postihnutému vyplachovať ústa čistou vodou. Ak vracia uložiť do polohy na stranu, aby nedošlo k uduseniu zvratkami. Okamžite zabezpečiť lekársku pomoc.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Vhodné hasiace prostriedky

Trieštivá voda, vodná hmla, stredná a ťažká pena, prášky A-B-C-D alebo B-C (nepoužívať, ak sa hasí v prostredí s elektrickým zariadením), oxid uhličitý a halóny.

5.2 Nevhodné hasiace prostriedky

Hasiaca voda. Prúd vody používať len pri chladení nádrží, ak hrozí nebezpečenstvo výbuchu.

5.3 Zvláštne nebezpečenie v prípade požiaru

Pri horení vznikajú oxidy uhlíka.

5.4 Zvláštne ochranné pomôcky v prípade požiaru

Zásahová skupina musí používať izolačný dýchací prístroj.

5.5 Ďalšie údaje

Separén je vodná emulzia a preto nie je predpoklad požiaru.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobná ochrana

Nepovolane osoby musia okamžite opustiť miesto havárie a ohrozené priestory. Miesto výronu a okolie, ktoré môže byť zasiahnuté označiť (napr. páskou) a uviesť symboly nebezpečia.

6.2 Ochrana životného prostredia

Treba zabrániť, aby sa vytečený Separén dostal do verejnej kanalizácie a vodných zdrojov.

6.3 Metódy čistenia

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vykonávacích predpisov.

Ak pri havarijných situáciách dôjde k úniku materiálu do povrchových vôd, treba zabrániť ďalšiemu znečisteniu napr. nornými stenami a odčerpávaním nahromadeného materiálu. Zložky Separénu majú nižšiu hustotu ako voda a preto zostávajú na povrchu vodnej hladiny. Pri likvidácii havarijnej situácie sa odporúča použiť špeciálne prostriedky na likvidáciu ropných látok ako POP vlákna, VAPEX, EXPERLIT, EUROSORB a pod.

Pre ochranu spodných a povrchových vôd treba dodržiavať ustanovenia technických noriem STN 75 3415, STN 75 3418, STN 75 7220, STN 83 0901, STN 83 0905 a STN 83 0917.

6.4 Ďalšie údaje

Neuvádzajú sa.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Zaobchádzanie

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii so Separénom musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch je potrebné zabezpečiť dobré vetranie prirodzeným spôsobom, alebo pomocou technického zariadenia.

Pracovisko musí byť udržiavané v čistote a únikové východy priechodné. Pri manipulácii sa zakazuje jesť, piť a fajčiť.

Pri manipulácii a skladovaní treba dodržiavať ustanovenia Vyhlášky MV SR č. 96/2004 Z.z. a STN 65 6201, STN 92 0800.

7.2 Skladovanie

Skladovacia teplota (°C): +10 až +50 °C

Manipulačná teplota (°C): +4 až +40 °C

Skladovateľnosť Separénu je 12 mesiacov od dátumu výroby.

7.3 Osobitné použitie

Neuvedené.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Hodnoty limitov expozície

Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) chemických faktorov v pracovnom ovzduší podľa Nariadenia vlády SR č. 355/2006 (Príloha č. 1):

Názov chemikálie	NPEL priemerná	NPEL limitná – Krátka časová expozícia
Oleje minerálne - nerafinované	5 ppm 1 mg/m ³	-
- rafinované	- 5 mg/m ³	-
n-alkány	10 mg/m ³	-
	10ppm (50mg/m ³)	-

8.2 Kontroly expozície

8.2.1 Kontroly expozície na pracovisku

8.2.1.1 Ochrana dýchacieho ústrojenstva

Separén obsahuje zmes uhl'ovodíkov. Na ochranu dýchacích orgánov je potrebné používať vhodné prostriedky ochrany, respirátor, maska s filtrom proti organickým parám typ A sa môže použiť len ako únikový prostriedok.

8.2.1.2 Ochrana rúk

Na ochranu rúk sa používajú rukavice z materiálu, ktorý je odolný proti účinkom uhl'ovodíkov, napr. z plastu.

8.2.1.3 Ochrana očí

Na ochranu očí sa používajú tesne priliehajúce okuliare, ochranný štít, alebo ochranný štít s prilbou.

8.2.1.4 Ochrana pokožky

Na ochranu celého tela sa používa pracovný keprový oblek, obuv bez kovových častí.

8.2.2 Environmentálne kontroly expozície

Neuvádzajú sa.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie

Fyzikálny stav:	Kvapalina
Farba:	Biela, mliečna
Zápach:	Typický aromátový

9.2 Informácie týkajúce sa zdravia, bezpečnosti a životného prostredia

pH:	Neaplikovateľné
Bod varu:	Netestované
Bod tuhnutia:	Netestované
Bod vzplanutia:	Neaplikovateľné
Horľavosť (tuhá/plyn):	Nie
Výbušnosť:	Nie
Oxidačná vlastnosť:	Netestované
Tlak pár:	Netestované

Hustota (15°C):	Netestované
Hustota (20°C):	0.960 – 0.995 g/cm ³
Rozpustnosť (voda):	Riediteľná
Rozpustnosť (ostatné):	Toluén, n-heptán, Benzíny
Koeficient: n-oktanol/voda:	Netestované
Viskozita (20°C):	Netestované
Viskozita (-15°C):	Netestované
Odparovacia rýchlosť:	Netestované
9.3 Ďalšie informácie Neuvádzajú sa.	
10. STABILITA A REAKTIVITA	
10.1 Podmienky za ktorých je látka stabilná Výrobok je chemicky stála látka. Za bežných podmienok okolia (teploty a tlaku) sa nerozkladá.	
10.2 Podmienky ktorým sa treba vyhnúť Vystaveniu vysokým teplotám a tlakom.	
10.3 Materiály ktorým sa treba vyhnúť Silné oxidačné činidlá.	
10.4 Nebezpečné produkty rozkladu Pri požiari, kyslíčnik uhličitý (CO ₂) a kyslíčnik uhoľnatý (CO).	
11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE	
11.1 Akútna toxicita	
11.1.1 Orálna toxicita:	Netestovaný.
11.1.2 Inhalačná toxicita:	Netestovaný.
11.1.3 Dermálna toxicita:	Môže dráždiť.
11.1.4 Kontakt s očami:	Dráždi.
11.2 Oneskorené a chronické účinky	
11.2.1 Alergia:	Netestovaný
11.2.2 Karcinogenosť:	Netestovaný
11.2.3 Mutagenita:	n-alkány C14 – C18 s mutagénnym účinkom v mikronukleovom teste.
11.2.4 Reprodukčná toxicita:	Netestovaný
11.2.5 Narkóza:	Netestovaný
11.3 Ďalšie informácie Produkt odmasťuje pokožku. Základové oleje použité v prípravku obsahujú menej ako 3 % DMSO extraktu. n-alkány C14 – C18 obsahujú tetradekán, ktorý má tumorigénne účinky.	
12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE	
12.1 Ecotoxicita Na vodnej hladine môže vytvoriť súvislú vrstvu, ktorá zabraňuje prístupu kyslíka do vody a tým môže spôsobiť úhyn vodnej flóry a fauny.	
12.2 Pohyblivosť Netestované.	
12.3 Stálosť a odbúrateľnosť Biologická rozložiteľnosť je vysoká. Predpokladá sa aj abiotická rozložiteľnosť.	
12.4 Bioakumulačný potenciál Môže sa kumulovať vo vodných mikroorganizmoch.	
12.5 Iné negatívne účinky Neobsahuje žiadne AOX.	

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Materiál/prípravok/zvyšky

Znehodnotený výrobok sa likviduje podľa vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Je zaradený nasledovne:

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
07 07 01	Vodné premývacie kvapaliny a matečné lúhy.	N (nebezpečný)
16 03 05	Organické odpady obsahujúce nebezpečné látky.	N (nebezpečný)
05 01 05	Rozliate ropné látky.	N (nebezpečný)

Nebezpečné vlastnosti odpadu podľa Bazilejského dohovoru:

Príloha č. 2 Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z.

Kód vlastnosti odpadu: **H 11** Chronická toxicita (jedovatosť) s oneskoreným účinkom.

Látky alebo odpady, ktoré pri vdychovaní alebo požití či pri preniknutí pokožkou môžu vyvolať oneskorené lebo chronické účinky vrátane karcinogenity.

Zoznam skupín odpadov podliehajúcich režimu kontroly podľa Bazilejského dohovoru:

Príloha č. 3 Vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z.

Skupina odpadu, kód: **Y 9** Odpady typu oleje vo vode, uhl'ovodíky vo vode, emulzie.

Odporúčané spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 283/2001 Z.z. sú:

Odporúčaný spôsob zhodnocovania odpadu	R 2 Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel.
Odporúčaný spôsob zneškodňovania odpadu	D 2 Úprava pôdnymi procesmi (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôde atď.) D 10 Spaľovanie na pevnine.

Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vykonávacích predpisov.

Ak pri havarijných situáciách dôjde k úniku materiálu do povrchových vôd, treba zabrániť ďalšiemu znečisteniu napr. normnými stenami a odčerpávaním nahromadeného materiálu. Separén má nižšiu hustotu ako voda a preto zostáva na povrchu vodnej hladiny. Pri likvidácii havarijnej situácie sa odporúča sa použiť špeciálne prostriedky na likvidáciu ropných látok ako POP vlákna, VAPEX, EXPERLIT, EUROSORB a pod.

Pre ochranu spodných a povrchových vôd treba dodržiavať ustanovenia technických noriem STN 75 3415, STN 75 3418, STN 75 7220, STN 83 0901, STN 83 0905 a STN 83 0917.

14. INFORMÁCIE O PREPRAVE A DOPRAVE

14.1 Všeobecné vyhlásenia

UN -číslo nepoužíva sa

14.2 Cestná/železničná -preprava (ADR/RID)

Identifikačné číslo rizika nepoužíva sa

Trieda/obal -skupina: nepoužíva sa

Klasifikačný kód: nepoužíva sa

Obmedzenie hmotnosti LQ: nepoužíva sa

14.3 Námorná preprava

IMDG -kód: nepoužíva sa (trieda/riziko/obal -skupina)

EmS -číslo: nepoužíva sa

Morské znečistenie: nepoužíva sa

14.4 Letecká preprava

IATA: nepoužíva sa (trieda/druhotné riziko/obal -skupina)

14.5 Dopĺňujúce informácie

Nie je nebezpečný materiál podľa transportných predpisov. Nepodlieha zaradeniu podľa ADR/RID.

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

Informácie o označovaní:

Symbol a identifikácia rizika pre prípravok:

R vety:

S vety:

S 24/25 – Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

S 61 – Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami KBÚ.

EC: ---

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Pokyny pre školenie

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia prechádzať pravidelným školením resp. úvodným školením o rizikách a prevencii a ako sa majú správať, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určujú regionálne predpisy o nebezpečných látkach.

16.2 Revidované kapitoly:

1 až 16 z dôvodu obsahovej aj grafickej úpravy (1. revízia).

8.1 -hodnoty limitov expozície, 16 -súvisiace právne normy (2. revízia).

16.3 Ostatné R-vety

R 45 Môže spôsobiť rakovinu.

16.4 Citované predpisy

Zákon NR SR č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

Vyhláška MH SR č. 67/2002 ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané.

Vyhláška MV SR č.96/2004 Z.z. ktorou sa ustanovujú zásady požiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

Vyhláška MH SR č. 515/2001 o podrobnostiach o obsahu karty bezpečnostných údajov.

16.5 Literatúra

- 1) Požiarne a bezpečnostne technické charakteristické hodnoty nebezpečných látok - autorský kolektív Dr.rer.nat. Hans-Dieter Stenleitera.
- 2) Prehľad priemyselnej toxikológie. Organické látky, autor: Ing. MUDr. Jozef Marhold CSc.
- 3) Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials, Ninth Edition 1995.
- 4) CHEM-BANK™ – Databanks of potentially hazardous chemicals (SilverPlatter Information – Croner) – March 2003, Vol. Id: RT27, PP-0018-0064 (RTECS – Registry of toxic Effects of Chemical Substances; HSDB – Hazardous Substances Data Bank).
- 5)

16.6 Ostatné údaje

V Karte bezpečnostných údajov sú uvedené údaje, ktoré boli k dispozícii ku dňu spracovania tohoto dokumentu. Údaje nenahrádzajú kvalitatívnu špecifikáciu výrobku. Vzťahujú sa na konkrétny výrobok a nemusia platiť už pri ďalšom jeho zmiešaní s inými látkami. Odberateľ by sa mal presvedčiť o tom, či všetky tieto údaje sú totožné s inými normatívnymi dokumentmi a či sú vhodné pre jeho použitie.

16.7 Spracovateľ

Slovnaft VÚRUP, a.s., Bratislava, Odbor služieb pre HSE, LtaPP

Technicko-odborná spolupráca: Slovnaft VÚRUP, a.s., Bratislava, Výroba a predaj špecialít.